

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 »
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 »
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre viszályozás
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, június 20.

Kinematográf.

— Az Egán-ügy. —

Az Uránia-színház előadásából emlékezhetünk egy mozgalmas képre. A spanyol bikaviadal volt rajta bemutatva. Egy hatalmas, kifejlett bika megáll a cirkusporondján, levágja a fejét s kihívóan körülnéz a közönségen, mely várakozásteljesen szegi feléje a látszóveket.

Egyszerre megvilágít egyik szögletben valami s pár pillanat múlva a reszkető kinematográf-képen előtűnik egy spanyol legény, kezében valami vörös köpeny-félével. A bika előbb meghökkenve néz rá; ilyen vakmerőséget ő még nem tapasztalt. Mikor aztán meggyőződik róla, hogy ez mégis valóság, nekirohan előrszegezett szarvakkal, tajtékzó szájjal s a mint nagyot öklelné, szarva óriásit koppan — a deszkapalánkon. A vörös köpeny pedig valahol oldalt lebeg újra, inceskedve.

Igy folyik a heccz tovább; a kinematográf sűrű kopogással berreg, a vetített képek ideges reszketéssel követik egymást; a bika szarva itt is, ott is nagyot koppan s mikor legnagyobb volna az érdeklődés, egyszerre elsötétül a vetítésre használt vászon.

Vége a kinematograf-szalagnak; tessék várni, míg újat tesznek a masinába.

Most jut eszünkbe ez a kinematográf-gép, mikor az Egán-Páris ügyből kifolyó-

lag egymás után jelennek meg Egánt támadó és alaptalanul gyanúsító cikkek.

Mert nemcsak az Uránia-színháznak van kinematográfja; van a hírlapirodalomnak is. S a mint az Uránia újakat tudott beszerezni megégett kinematográf-lemezei helyébe, úgy a hírlapirodalom terén sem sokat használ egy ilyen lap »leégése«; csakhamar másik nő helyébe.

All pedig a kinematográf újság a következő részekből: Van egy fehér lapja, a mire bármit lehet vetíteni, eltűri. Éretlen gyerekek nevetlenkedése miatt épp úgy nem haragszik, mint a hogy nem pirul a legvakmerőbb rágalomért. E türelmes laphoz nem kell más, mint egy lámpa: a türelmetlen, keresztény-gyűlölő elfogultság pislogó, füstölő éjjeli mécsese. Ez előtt csak át kell huzni néhány lemezt s a közönség rémülözhetik a rettenetes képeken, melyeket elébe tárnak.

Igy jártak el bizonyos lapok az Egán-ügyben is.

Mi az Egán büne?

Az, hogy megmenteni igyekeznek egy mindig hazafias népfajt a bevándorló idegenektől. Ez az egyszerű, tiszta kép, a melyet elfogulatlan ember tisztességes vitáztatás mellett így lát. De tegyük a lemez mögé a liberális gyűlölködés halvány, sárga lámpását s rögtön átalakul a kép. A bevándorló idegenek átalakulnak *felekezetté*, melyet bántani tilos. A kifosztogatott, megcsalt, szerencsétlen hazai népfajnak csak a lustasága, éhhetlensége tűnik ki. Egánban nem a hazafi, hanem a galicziai bevándorló *felekezet* üldözője

látszik, az illető lapok pedig úgy tűnnek elő, mint vitéz támadói a sötét klerikalizmusnak és merész védelmezői egy szerencsétlen elnyomott *felekezettnek*.

Csak kevesen veszik észre, hogy az egész csak heccz, a melyben némi szerepe van bizonyos vörös köpenynek, melynek izgató hatását a ghettoakra való emlékeztetés miatt nagyon értjük. De a támadók maguk csak fapalánkot ütnek, igazi ellenségükre nem találnak, mert az nincs is. Mikor pedig már telőpontra hágott az izgalom, egyszerre elsötétül a kép s a közönség nagyot csodálkozhatik.

Mi történt itt?

Semmi nevezetes. Vagy a lemez fogyott el, vagy pedig a lámpát csavarták le. Valószínűleg megelégtették a füst illatát — mint azt nemrégén ékesszólóan kifejtette valaki.

Ilyen sikerült lecsavarást végzett Darányi miniszter. Pontról pontra kimutatta, hogy az Egán ellen felhozott vádak teljesen alaptalanok; hogy Páris Frigyes följelentése egyszerű áskálódás; hogy ellenkezőleg, Egán Edének óriási, eléggé nem méltányolható érdemei vannak az egész felvidéki lakosság gazdasági fellendítése körül, *felekezeti különbség nélkül*; a melyre legcsattanóbb volt a hazai zsidó családok számára adott némely kölcsön felsorolása, Egán Ede és egy kath. plebános kezessége mellett.

Azt hisszük, ezek után nincs már senkinek szava Egán ellen. A számok beszélnek, az elfogulatlan hivatalos jelentések mind dicsérőleg szólnak. Itt két

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az első szabad nap.

Irta: Jeanne Marni.

Színhely: egy kopott kis villa — vagyis inkább pavillon ebédője Nogent sur Marne-ban, a párisiak kedvelt kiránduló helyén.

Szép téli nap van, dél felé jár az idő. A kályha vasrácsán élénken serczeg a koksziparazsa. Az ablakon kitekintve, melyről hiányzanak a függönyök, a hóval takart végtelen mezőkre esik az ember tekintete.

Szereplők: *Delmat* asszony, 34 éves.

Armande, tizenhárom éves.

Toinette, husz éves.

Delmat asszony magas, karcsú nő, eléggé tetszetős és csinos. Szürke szemei vannak, melyeket hosszú szempillái egészen beárnyékolnak. Sötét házi ruhában, a nyakában fehér gyapot sawhillal, mely a hátára van vetve, hogy a hideg ellen megvédje, a folyosón áll kint és várakozik türelmesen az ebédő ajtaja előtt, míg szemei *Armande*ot fürkészik, ki elé a szobalány ment ki a vasúthoz, hogy még most sem jön a drága lelkem. Egyszer csak lábdobogás, léptek zaja, majd szóbeszéd hallatszik kívülről, aztán mintha lélekszakadva rohanna fel valaki a lépcsőkön, egy kéz türelmetlenül rántja fel az ajtószárnyat s látható lesz *Armande* alakja a küszöbön, a szobalány kíséretében.

Armande (a nyakába ugrik *Delmat* asz-

szonyinak): Mama! Kedves mama! Jó napot kedves anyuskám! Drága anyuskám jó napot!

Delmat asszony: Isten hozott kedves lányom! Jó napot kis Mandette-kém, aranyos tubiczám! (Össze-vissza csókolja örömeiben a leányt). Oh csak hogy megint keblemre szoríthatom ezt a szép angyal fejet. De milyen sokáig jöttél! Mióta várlak? Csak nem történt valami bajod az uton mondd, ugy-e nem.

— Nem mama, nem történt semmi.

— S nem féltél egymagadban megtenni ezt az utat?

— Dehogya, hisz a hölgy-kupéban utaztam. *Delmat* asszony tetőtől-talpig megvizsgálta *Armande*-ot.

— Egész jó színben vagy. Látom nincs semmi bajod. De hopp! Hogy tehetted olyat, hogy ebben a rossz, csunya időben a kék ruhádat vetted magadra s az új kalapodat tetted fel?

— Nem volt más választás mama, mert különben ujonnan készült szürke ruhámba kellett volna öltöznöm a fekete, barett sapkával.

— No persze hogy úgy kellett volna kedves szívem.

— Magam is úgy gondoltam, de nem voltam benne bizonyos, hogy hogy és mint lenne jobb. Igen, nem voltam benne bizonyos, de hisz te értesz ugy-e anyuskám? ... Még nem vagyok az ilyesmibe bele törődve ... Járatlan vagyok. S ép így vagyok a topánkával is. Ma pl. a nehezebbet huztam fel, a kettős talput; helyesen tettem ezt, mit gondolsz?

— Helyesen fiacskám. Nagyon helyesen. (*Delmat* asszony itt felemeli a lánya ruhájának szegélyét). Milyen alsó ruhát vettél magadra kicsikém? Vattázottat. No ugy helyesen cselekedtél. Okos gyerek vagy. (Megcsókolja a leányt). Mégis csak okos kis angyalfejem vagy te nekem! (*Toinette* után kiált. A szobalány megjelenik).

— Mi tetszik a nagyságának?

— Tegye ezeket a holmikát az ágyamra, mely a hálószobában van s mihelyt kész az étel, tálaljon. Értette?

— Iyenis, nagysága.

(*Delmat* asszony helyet foglal az asztalnál).

— Ugyebár éhes vagy mint a farkas, drága kis lányom?

— Oh, nem. Sokkal jobban örülök, sokkal boldogabb vagyok semhogy enni tudnék. Egészen elmúlt az étvágyam.

(*Armande* anyjával szemben telepszik le s körülnéz a szobában.)

— Jaj milyen piczi, milyen szük itt a hely mamuskám! Hasonlítani sem lehet ahhoz a ...

(A kis leánynak itt elakad a szava, arczát előnti a vér.) A ház asszonya zavartan hebegi:

— Azért a pénzért, a mit lakásra fordíthatok, nem tudtam jobbat kapni. Kilitás azonban az van innen nagyon szép. — S úgy látom, hogy kikeletkor tele lesz a kert ibolyával. Megálj csak, mihelyt megreggeliztünk leme gyünk és megtekintjük a kertet kettecskén.

utja van Egán ellenfeleinek. Vagy meghajolnak a tények előtt s beismerik a B. N.-val, hogy »ezek után nincs szavunk az ügyben,« vagy követik a M. Sz. példáját, mely Darányi részletes fejtegetéseiről annyit ír, hogy »igyekezett Barta Ödönt megczáfolni« — s aztán folytatni a régen elcsépelet, unalmas nótát szerencsétlen üldözött szabadkőművesekről és felekezeti türelmellenségről.

Erről az eljárásról aztán igen pompásan rántja le az álarczot a Budapesti Hírlap tegnapi következő soraiban:

Hogy azt a férfit, aki ily nemes és nemzeti vállalkozás élén áll s érdekében fáradságot nem ismerve, nagy sikerrel működik, a sajtónak egy része vakmerően megtámadni merészelt, őt a tények ismerete nélkül a *tisztesség*-re és *becsület*-re hivatkozva elítéli, a sárba rántja, az mindenesetre azt bizonyítja, hogy a *tisztesség és becsület dolgában nem egyformák a fogalmak!* Egyébként valóban sajtóságosnak találjuk, hogy éppen azok a sajtóorganumok, a melyek annak idején például a Dreyfus-ügyben oly rendíthetetlen igazságérzetről tettek tanúságot, hogy kések voltak egy ártatlanul üldözött idegen érdekében az egész nemzetet elítélni, most bizonyítékok nélkül becsületesnek s elítélnek egy magyar embert, a kinek büne, hogy nemzetének önzetlenül valóban igen nagy szolgálatot tesz.

Az ország leghatalmasabb lapja mondja ezt.

Ha ezek után valaki még gyanúsítani fogja Egánt, teheti, van sajtószabadság. De tudni fogja az ország közvéleménye is, hogy az egész támadást komolyan venni nem érdemes. Közönséges kinematográf az egész, melynél csak idő kérdése, mikor fogy el a vibráló lemez vagy az olaj a csintalan illatu mécsből.

Elfogyhat még egy: a közönség orrának türelme. Füstből csak a kéményseprő van szokva s nem mindenki tartozik közéjük.

Azt hiszszük, ez az *elfogyás* fog legelőbb bekövetkezni. Dr. K. A.

Az ülések meghosszabbítása.

Arra a hirre vonatkozólag, hogy a képviselőházi ülések tartama egy órával meg hosszabbítani, félhivatalosan a következőket jelentik: A miniszterelnök az esetben óhajtaná az ülések meghosszabbítását, ha a tárgyalások menete annak szükségességéről győződéssel meggyőződött. Egyrészt a közérdek szempontjából el kell végezni a képviselőháznak a már előkészített javaslatokat. Másrészt a képviselőház tagjai iránt való figyelem úgy hozza magával, hogy a képviselők minden esztendőben ne üljenek együtt a nagy nyári gazdasági munkák idején. E két szempontból kiindulva, a miniszterelnök csak az esetben tenne javaslatot a ház üléseinek meghosszabbítására, ha az ülések menete kizárná azt, hogy a tárgyalásra kitűzött javaslatokkal a képviselőház a kellő időben elkészüljön.

Szegény Páris!

Hosszu levélben kesereg Fáris Frigyes úr; szegény Páris!

Azt mondja, hogy ő kir. ügyész volt. Kár volt ott nem maradnia, mert bizonyára jobb ügyész volt, mint kormánybiztos-helyettes.

Azt mondja, hogy ő nem alantas állásra számított Egán mellett. Hát ebben is csalódott szegény Páris; pedig már a bíróságtól is tudhatta volna, hogy a helyettes a főnöknek mindig csak alárendeltje.

Legklasszikusabb az a kesergése, hogy azért kellett mennie, mert *szabadkőműves!* Oh, milyen keserves csalódás! Azt hitte, a szabadkőművesség Magyarországon csak érdem, s ime meggyőződött róla, hogy a szabadkőműves ott ugyan nem boldogulhat sehogy, a hol véletlenül zsidók ellen kell működnie. Vagy az elvtársakat, vagy az ügyet kell cserben hagynia.

Ő az utóbbit választotta — s lőn választása szerint.

Mit panaszkodik hát akkor Páris úr?

A Ház költségvetése.

A képviselőház gazdasági bizottsága Perczel Dezsőnek, a Ház elnökének elnöklésével tegnap ülést tartott, melyen Csávossy Béla háznap, Molnár Antal bizottsági jegyző és előadó Bausmern Quido, Buzáth Ferencz, Dániel Márton és Oláh József bizottsági tagok vettek részt. A bizottság mindenekelőtt megállapította a képviselőház 1902 ik évi költségvetésének az előirányzatát, a mely további eljárásra átküldetett a pénzügyminiszterhez annak a kiemelésével, hogy az állandó ország-ház épületébe a jövő év folyamán történő átköltözködés a Ház költségvetésében előreláthatólag több rendbeli változást fog maga után vonni, amelyeknek preliminálására azonban ma még nem rendelkezik a bizottság támogatással. Azután többrendbeli előleg és segély-kérés iránti folyamodást intézett el a bizottság, végül pedig a háznapjai és főigazgatói számadásokat megvizsgálásra és jelentéstételre kiadta Molnár Antal előadónak.

Az albán-kérdés.

Abban a nevezetes vitában, amely Ausztria-Magyarországnak olaszellenes albán politikájáról az olasz parlamentben tegutóbb lefolyt, De Marinis tanár képviselő czélzást tett arra, hogy Albánia miatt már komoly nézeteltérés is volt Olaszország és Ausztria-Magyarország között. Umberto király nem sokkal meggyilkoltatása előtt személyesen volt kénytelen közbelépni Albánia érdekében. De Marinis képviselőt megkérdezték, mit értett ez alatt a czélzás alatt, mire az albán vita e vezérszónoka ezt a felvilágosítást adta: Egy igen jelentékeny olasz politikus mondta el neki, hogy Ferencz József király, mikor a múlt évben a német trónörökös nagykorúsítási ünnepére Berlinbe utazott, rá akarta birni Vilmos császárt, egyezzen bele, hogy Ausztria-Magyarország Albániát megszállja. A mostani olasz király, akkor még trónörökös, figyelmeztette atyját Ferencz József királynak erre a szándékára, amelynek hírért berlini forrás juttatta hozzá. És Umberto olasz király erre sajátkezű tiltakozó levelet írt Vilmos császárnak s azt a berlini ünnepekre utazó fia, a jelenlegi olasz király által adatta át Vilmos császárnak.

Viktor Ernáuel király minden figyelmét erre a kérdésre fordítja s éppen akkor, mikor

(Armande halkan suttogva magában.)

— Tavasszal? Oh az még soká lesz!

— Dehogyan! Három hó múlva!

— Hogy mondtad: — három hó múlva?

Három hó, ez annyi mint tizenkét csütörtök: tizenkét szabad nap. Tehát csak tizenkétszer láthatlak még addig?

(Armande egy mélyet sóhajt s elfordul anyjától. Valóságos képmása az anyjának. — Korához képest nagyon is nagy, kifejldött. Neki is époly sűrű fekete haja, sápadt arca s ábrándos, méla nézésű, hosszú pilláju szemei vannak, mint anyjának.)

A csendet az anya törli meg:

— Nini, itt a reggeli! Rántotta gombával, egészen a te izléseid. Vegyél lelkem, amennyi jól esik.

— Köszönöm. A tojás igen jól van készítve. A mi Marinknak nem mindig sikerül így! . . .

— Mit? Mari még most sem ment el a háztól? . . .

— Nem, mama.

— Tudtommal az apád már rég el akarta őt küldeni.

— Meggondolta a dolgot . . . Vagyis inkább én kértem apát, hogy tartsa vissza nálunk.

— Mi végre?

— Mert . . . mert. Hát csak azért anyuskám, mert úgy szeret tégedet s mert vele legalább elbeszélgethetek rólad. Ő az egyedüli lény a háznál, akivel felőled beszélhetek.

(Delmat asszony elsápad.)

— Hát apádtól sohasem hallod a nevem emliteni?

— Sohasem, mama!

(A leány lesüti szemeit. A szobában egy darabig siri csend. Közben a szolgáló felváltja a tányérokat.)

— Parancsolj egy szelet rostbeef-et.

— Köszönöm anyám, nem ehetném.

— No csak egy falatot kincsem. Csak épen egy kis kóstolót; ha kérlek! Hidd meg Armande, hogy csakis a te kedvedért készítettem.

— No akkor Isten neki! Adjál egy harapást belőle!

(Az anya kivágja a legízletesebb falatot s felaprózza a leányának.)

— Ugy-e hogy nem kemény? Ugy-e jó?

— Csakugyan, milyen puha. A vidéken ugy látom jó hus van a henteseknél.

— S olcsóbb is, mint Párisban.

— Valóban?

(Szünet.)

(Delmat asszony újra beszédbe kezd, de nem mer a leányára tekinteni.)

— Azt mondd, hogy Mari gyakran emleget? Vajjon mit beszélhet rólam?

— Az egyetlen rám nézve vigasztalót. Azt mondja, hogy el kell jönni a napnak, amikor te újra visszatérsz hozzánk.

— Ne mondd! Ő állítja ezt?

— Igen, hidd meg, hogy igen! De oly szomorú is az élet mi nálunk. Be nem léphetek a szobádba anélkül, hogy könnyek, forró könny-

nyek ne tolnának a szemembe. És mikor az asztalnál ülünk, abban az irgalmatlan nagy ebédelőben, ha ráesik a tekintetem arra a zöld és fehér selyem párnácskára, melyre a lábad szoktad tenni anyuskám s mely a te széked előtt áll, melyet apa parancsára most nekem kell elfoglalnom, oh akkor mindég leejtem készakarva a szalvétámat a padlóra, csak hogy lábpárnádra hajlethassak s azt esőkömmal érinthessem. (Fuldokolva.) Igen, jól esik és egészen megkönnyebbülök tőle, ha megcsókolhatom a lábad helyét . . .

(Delmat asszony felelni szeretne valamit a lánya szavaira, de bármint erőlködik is, nem tud. Rángatózó arca elárulja, hogy csak nehezen tudja könnyeit visszatartani.)

Ezalatt a szolgáló behozza a főzeléket és salátás tálat s leteszi az asztalra. Alighogy ToINETTE lábát a szobából kihuzza, Delmat asszonynak megerednek a könnyei, mint a zápor eső.

Armande elérékenyülten ugrik fel a helyéről és anyja lábai elő borulva szól:)

— Oh bocsáss meg nekem anyuskám! Bocsáss meg kérlek! Nem akartam neked fájdalmat okozni. No ne sirj hát! Ne fedd el a szemeidet, hanem szólj. No szólj drága anyuskám és nyugtass meg, hogy nem teszed fel rólam, hogy fájdalmat akartam neked okozni . . . Ugy-e nem, nem hiszed drága anyuskám?

— Nem kis lányom, nem! Dehogyan is hiszem! Nem a miatt sirok . . . Egészen más juttott az eszembe. Te még kicsi vagy! . . . Neked

az olasz parlamentben az albán vita volt, Romában tartózkodott Olaszország skutarii (albániai) konzulja, hogy utasításokat kérjen a skutarii olasz postahivatal felállítására. Ez öt nappal ezelőtt történt s íme a török kormány már is megadta az engedélyt Olaszországnak, hogy egyelőre Skutariban, később Durazzóban, San-Giovanni di Meduában, Prevezában, Janinában, Monasztirban és Kosszovában, tehát Albánia nyolcz legnagyobb városában olasz postahivatalt szervezzen.

Ilyen erős és kiméletlen térfoglalás mellett, amilyen Olaszország legutóbbi akciója, Ausztria-Magyarország nem maradhat tétlen és nem nyújthat segítő-kézét Olaszország terveinek megvalósítására.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, jun. 20.

Általánosságban megszavazták ma a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslatot.

A felszólaló ellenzéki férfiak ma is elfogadták magát a javaslatot, de súlyos aggodalmakat is elmondták.

Kossuth Ferenc azt is kimutatta, hogy a büntető parancs ellenkezik az alkotmánnyal.

Horánszky és Széll Kálmán feleltek a felhozott érvekre elég gyöngén, csak azzal érvelve, hogy hiszen ez ugy se igazi reform, — azután a ház egyhangulag elfogadta a javaslatot általánosságban és megkezdték a részletes tárgyalást.

Elnök Perczel Dezső.

A ház Kola János igazs. biz. előadó referálása alapján *nem adja meg* a kolozsvári ügyészségnek a képviselőház megsértője ellen a büntető eljárás megtételére az engedélyt.

A közigazgatás egyszerűsítésének

tárgyalását folytatták ezután.

Páder Rezső: A ház a legnagyobb tájékoztatatlanságban van e tárgyat illetőleg, mert nem tudja, az egyszerűsítés mily keretek közt mo-

zog. A miniszterelnök bekérte a véleményeket a vármegyéktől, de ezeket eltitkolja, pedig nem lett volna hasztalan, ha információt szerezhetett volna a ház ezekről.

Széll Kálmán: Bocsánat, ez nem áll!

Páder: Nem tartja az időt sem helyesnek, a mikor ezt a javaslatot előterjesztették, mert nincs idő annak mélyebb megvitatására. Kérde, mi lesz a közigazgatás gyökeres reformjával? A sorok közt azt olvassa, hogy az a reform most keresztül nem vihető a régi emberekkel, kik még a régi rendszerhez vannak szokva. Csodálja, hogy a jobboldal panaszoja leginkább a közigazgatást, jellehet azelőtt mindég jónak találták azt.

Nem helyesli sem a felelősségi eljárást, sem a büntető parancsot. Nem bizik a kézbesítők megbízhatóságában s kívánatosnak tartja, hogy a kézbesítők nyugtát vegyenek arról, hogy a parancsot átadták.

A javaslatot általánosságban elfogadja.

Kossuth Ferenc: Nem vállalkozik arra, hogy érveket soroljon fel érvek után. Megteték a fő kifogásokat már az előbbeni szónokok. Felszólal tisztán azért, hogy kifejezést adjon annak, hogy a *büntető parancs* nemcsak hogy nem jogos, de határozottan *beleütközik a nemzet legsarkalatosabb jogaiba*. (Helyeslés balról.)

A büntető parancs különben sem felel meg céljának. Mert akkor, a mikor a kormány a tiszta választások törvényét meghozza, így éleliti ki újra az ellentéteket. Ez a törvényjavaslat megzafolja az *arany bullát*, mert a mi személyes szabadság ott a nemzetnek biztosítva van, azt tönkreteszti ez a javaslat. A miniszterelnök hasonlít ahhoz az egyiptomi Fáraóhoz, ki uralkodása kezdetén kezdte építeni a piramist, mely aztán sirját zárta be. (Tetszés a szélsőbalon.)

Megjósolja, hogy a miniszterelnök kormányzása is véget fog érni, s jön más miniszterelnök, kinek ezzel ellenkező meggyőződése lesz, s romba dönt minden most hozott intézkedést. A közigazgatás egyszerűsítésére szükség van, de anélkül, hogy a polgárok személyi szabadsága sértve legyen. Általánosságban hozzájárul a javaslatához. (Helyeslés balról.)

Horánszky a javaslat védelmére.

Horánszky Nándor: Meglepi az a sok ellenvetés, a mit az ellenzék a javaslat ellen felhoz. Ha kellő objektivitással nézzük ezt a javaslatot, úgy észrevesszük, hogy itt reformról nem igen van szó. Célja ennek a törvényjavaslatnak tisztán az, hogy megtalálja a kellő

egyszerűsítés útjait. Lényegében az organizációt nem érinti a reform. Meghagyja az állam a megyéknek a teljes autonómiát, csak egyengeti, simítja útját, a melyen ez halad. Barta elvi kifogásai még részben sem állanak meg, mert a kurai bíraskodás legkevésbé sem lesz megcsorbítva. Még a legelfogadhatóbb *Holló* ellenvetése, ki a rendeletek túlhalmazása és a rendeleti önkény ellen szólott fel. Ez helyes is. De ha vizsgáljuk a mai rendszer alapját, szervezetét, arra a meggyőződésre jutunk, hogy egyszerűsíteni csak ezek keretén belül lehet. Ez csonka munka, beösméri, de teljességben ki van zárva a jelenlegi reform. A mostani organizáció mellett nem lehet radikálisabb reformra törekedni s ennek csak akkor lesz itt az ideje, ha a közigazgatást az egész vonalon reformálják, azaz államosítják. Ez pedig oly nagyfontosságú intézmény lesz, a melyet ma az országgyűlés végső napjaiban keresztül vinni nem lehet. Haladást lát már abban is, hogy egyszerűsíteni törekedik a kormány. A legnagyobb kifogás a büntető parancs ellen volt. Pedig ha vizsgáljuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy ez nem csak hogy szabadságot nem sért, de ellenkezőleg megvédi a népet a külső befolyásoktól. Különben is ez a 67. 33. t.-cz. alapján lesz reformálva s így a törvénytelenység vádja elesik. A büntető parancs közzvándló intézményében sok garantiát nem lát.

Polónyi Géza: A baktar, a kisbíró!

Horánszky Nándor: Azt hiszi az is megtudja védeni büntető eljárásban a nép érdekét. Garantiát tisztán a bírói reform teljes loyálisában lát.

Nem tartja jogosnak az ellenzék félelmét, mintha ez már átalakulás volna közigazgatásunk végleges egyszerűsítésére. Ez csak kezelési könnyebbséget céloz, nem pedig elvi változást. Azt hiszi ez a legegészségesebb szempont a minek alapján ezt a törvényjavaslatot bírálni lehet, miért elfogadja a törvényjavaslatot. (Helyeslés jobbról, balközépről.)

Polónyi Géza: Ez még sem járja, hogy megvádoljon bennünket!

A miniszterelnök válasza.

Széll Kálmán miniszterelnök azt hiszi, a tárgyat eléggé megvilágította Horánszky felszólalásában. De azért ő is akar egy némely kifogásra válaszolni. Páder Rezső nem helyesen fogta fel a törvényt, mert ez nem elvi változás, tisztán eljárási reform. S ebben a tekintetben Polónyinak sincs igaza, a mikor a halálát nem a miniszteri székben kívánja.

Polónyi Géza: Nem azt mondtam! Azt mondtam, hogy egy miniszterelnök sem halt meg mint miniszterelnök.

Széll Kálmán: Ez teljesen mindegy, de reá nézve csak vigasztaló. (Derűtség.) Nem szabad törvényt csinálni subjektív alapon anélkül, hogy számot ne vetnénk a jövő átalakulásával. Ilyen nagy számárságot ne tétélezzenek fel róla.

Endrey Gyula: Csak kisebb számárságot?

Széll Kálmán: Endreynek joga van kritikát mondani, de ilyen modorban nem tartja ildomosnak a kritikákat. A kézbesítők illetőleg törekedni fog arra, hogy a kézbesítők lehetőleg értelmes emberek legyenek, kik a félnek megmagyarázhatják a parancsot. A büntető parancsokkal idáig sokkal inkább lehetett visszaélni, mint jelenleg. De ezzel szemben is talált orvoslást. Első sorban kötelezővé teszi a kézbesítőkre, hogy saját kezébe kézbesítsék a félnek a parancsot, azt annak megmagyarázzák s jogaira figyelmeztessék. Másodszor már a kézbesítőnek nyilatkozhatik, vajjon a tárgyalás megtartását kéri-e; harmadszor pedig az elmaradási bírságot 40 koronára szállította le. Ezeket a könnyítéseket megteszi, de magáról az eljárásról lemondani nem fog. Egyforma, egyöntetű adminisztrációra törekszik az egész országban.

még nőnöd kell... Ezt te nem érted... Majd később, ha nagy leszesz... Tudod, ha nagy leszesz... Akkor megérsz mindent. S meg fogsz nekem bocsájtani, majd meglátod!... És megutálsz te is ezt a hazug képmutatató világot s megundorodol tőle... Akkor majd eszedbe jut neked a te anyád... s azt fogod mondani magadba: »Szegény anyám!«... O egyenes lélek volt... Nem tudott senkit megcsalni... elárulni. A világ minden kincséért sem. Nem, inkább félreállt az utból, maga lett az áldozat, áldott jó lelkével...

(Delmat asszony nem tudja tovább folytatni. Levegő után kapkod, elfogy a lélekzete. Armande vigasztalja.)

— Oh én értelek anyám. Ne hidd, hogy nem értelek... Felérem már az eszemmel, a miket mondtál... Es ha majd egyszer... talán nem is olyan hamar, talán később valamikor, . . . hogyha te . . . hogyha ő . . . hisz ha úgy szenvedsz és apa beleegyezne, hogy újra visszajöjj hozzánk, ugy-e te akkor mégis csak vissza jössz? No igérd meg! Igen? A te kis Mandette-od kedvéért visszajössz, a te angyallejű babácskádhoz . . .

(Delmat asszony hevesen keblére öleli Armandot.)

— Drága gyermekem nekem!

— Igen, a te gyermeked! A ki ugy unatkozik nélküled . . . ha nincs mellette a mamája. De csak gondold is el mama. Egyszer egy héten! Egyszer látni téged! Csupán csak csütörtökön. Igazán mondom, hogy ez nem

sok. Hidd meg mama, hogy mikor apa ezt nekem kijelentette: »Minden csütörtökön meglátogadhatod a mamádat« ezt feleltem: »Hova gondolsz apuska, hisz ez nem elég!«

(Most újból felnyilik az ajtó és sietve jön be a szobába Toinette egy tortával a kezében.)

— Itt a torta, a kisasszony tortája!

(Armande hirtelen felugrik a padlóról és helyére siet. A háziasszony, a kileplezni akarja zavarát, így szól.)

— Milyen kár, a kisasszonynak nincs ma étvágya.

Armande is közbeszól:

— Te csináltad ezt a tortát anyuska?

— Igen gyermekem, abban hiszemben, hogy szereted és jó étvágygyal elfogyaszod és most . . .

— No adjál hát egy darabkát belőle a tányéromra. A többit, ha megengeded, magammal viszem; estére, ha majd a vett parancs szerint visszaindulok . . .

— Te tán tréfálsz tubiczám, hisz csak együtt fogunk ma vacsorázni, remélem?

— Nem. Sajnálom, nem lehet.

(Armande itt megszakítja szavait s megvárja míg Toinette elhagyja a szobát, azután így folytatja.)

— Igen, a papa azt mondta, hogy az első csütörtökön csak ebéden maradhatok nálad. Hat órákor várni fog rám a keleti pályaudvaron.

Delmat asszony szomoruan lehajtja fejét s csak enyit mond suttozva:

— Oh én szerencsétlen . . .

Meglepetésére szolgál, hogy a rendőri parancsnak ügyvitelét kifogásolták. Meg van győződve, hogy a rendőri bíraskodás minden tekintetben összhangban van a személyes szabadsággal.

Visontainak válaszolja, hogy a felelősséget el kell vállalni, ha minden apró-cseprő dolog a harmadik forumhoz, a miniszterhez kerülne. A felelősség eseteit a tiszti ügyész megbíráltatására bizza, ki esetről-esetre hivatva lesz megállapítani, mely ügyekben van helye a harmadfokú felelősségnek.

A javaslat fenntartásával, kéri elfogadni a javaslatot.

Elnök a vitát bezárja.

A ház többsége először elveti Szalay Károly határozati javaslatát, azután nagy többségben elfogadják általánosságban a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot.

Ot perc szünet.

Szünet után:

a közigazgatás egyszerűsítésének részletes tárgyalása.

A 3. szakasznál

Polónyi Géza kérde, van-e helye a felülvizsgálat kérdésének akkor, ha a két egybehangzó ítélet miniszteri rendeletbe ütközik.

Szell Kálmán miniszterelnök azt feleli, hogy ehhez a szakaszhoz módosítást fog ajánlani.

Barta Odön nem fogadja el a javaslatot, mert a felülvizsgálat a jogegyenlőségbe ütközik.

Több felszólalása után Polónyi stílárius módosításával elfogadták a szakaszt.

A Szigligeti-társaság választmányi ülése.

— A drámai pályázat kiírása. —

A nagyváradai Szigligeti-társaság tegnap délután öt órakor ülést tartott, melynek legfontosabb tárgyát a dráma pályázat kiírása képezte.

Rádl Odön elnökle alatt jelen voltak: Bőszörményi Géza, Kovács S. János, Sas Ede, dr. Bodor Károly, dr. Imrik Péter, Szombathy István, dr. Adorján Ármin, dr. Nagy Ernő és dr. Várady Zsigmond.

Folyó ügyek.

Rádl Odön elnök bejelent, hogy az évkönyv megjelent.

Özv. Grósz Menyhért, valamint özv. Potássy Jánosné a társaság részvét irataira vonatkozó köszönő leveleket tudomásul vették.

A közgyűlés határozatához képest, az alapítványoknak külön való kezelésével megbízták a számvizsgáló bizottságot.

A képkiallítás céljaira kölcsönzött 400 koronának visszatérítése végett, — tekintve, hogy ez összegre a drámai pályázatnál a társaságnak szüksége van, — megkeresik dr. Rádl Ignácot.

Ezután még több apróbb ügyet jelentett be az elnök, mely után áttértek a választmányi ülés tulajdonképeni tárgyára.

A drámai pályázat

A »Szigligeti-Színház« megnyitása alkalmából elhatározta a Szigligeti-társulat, hogy ezen fontos kulturális mozzanatot azzal fogja megünnepelni, hogy pályázatot tűz ki egy marandó becsü színműre, mely először a »Szigligeti-Színház«-ban fog előadásra kerülni. E

célra nyolczszáz koronát tűz ki, melynek nagy része már együtt van.

A pályázat módozatainak megbeszélésénél első sorban dr. Bodor Károly szólalt fel, ki vagy tisztán népszínműre, vagy tisztán társadalmi színműre kéri kiírni a pályázatot.

Tekintve azonban, hogy Szigligeti Ede, ki nek emlékére e pályázatot kintűzik, nagyrészt a népszínművet kultiválta, főként ezt a műfajt ajánlja.

Harcz a tragédia ellen.

Szombathy István dr. csak a tragédiát zárná ki a pályázatból.

Sas Ede a modern magyar életből merített színművet ajánlja. A mai irodalom a jelen és jövő nagy problémáinak megoldásával kell hogy foglalkozzék. A történeti drámát nem tartja teljesen megfelelőnek, mert egy klasszikus szerint »enyésző nép az, mely a multon borong«. A jelen életből merített színművek közül, szintén csak a tragédiát akarja kizárni.

Várady Zsigmond dr. Meddőknek tart minden pályázatot, a Szigligeti-társaságét is. A színpad már annyira megerősödött, hogy jobban tudja jutalmazni íróit, mint az akadémia. Legjobbnek tartotta volna meg sem hirdetni a pályázatot, de mivel már ezen túl vannak, azt ajánlja, hogy csupán a »színpadi sikert« tekintsék a pályázatnál. Nem hiszi, hogy tűztek már ki pályázatot egyszerre különféle műfajokra s azt nevétségesnek is tartja.

(Megjegyezzük, hogy igen is több ízben tűznek ki ily módon pályázatot. A legújabb Mészáros pályázat is hasonlóképpen lett meghirdetve.)

Dr. Imrik Péter osztja a Várady megjegyzéseit, de nem a történelmi, hanem a társadalmi színművet ajánlja. Megjegyzi, hogy ez nem akadémia s amit a Szigligeti-társaságnak irnak, az a társadalomnak lesz írva.

Rádl Odön reflektál Várady szavaira. A pályázat kiírása köteleesség, mert ez a közgyűlés határozata. Hogy helyes-e, vagy nem, azt a közgyűlésen kellett volna kifejteni. Azt a véleményét, azonban osztja, hogy a különféle műfajok által az igazságos bírálat igen meg lesz nehezítve. Ajánlja, hogy csupán középfajú színműre tűzzék ki a pályázatot, akár a multból, akár a jelenből meríti is a tárgyat.

Szavaztak a kérdés felett s a Rádl indítványát fogadták el.

A határidőt 1901. december hó 31-ére állapították meg.

Elnök felteszi a kérdést, hogy a pályázat országos legyen-e, vagy helyi.

Dr. Várady: Ha helyit akar az elnök ur, nevezzen is ki mindjárt valakit pályázónak.

Rádl: O az országos pályázat mellett van s a közgyűlés is ebben az értelemben határozott.

A pályázat.

Kimondta tehát az elnök a határozatot, mely szerint a »Szigligeti-társaság« 800 korona pályázatot tűz ki, egy estét betöltő középfajú színműre, mely tárgyát vagy a jelenből vagy a multból meríti.

Pályázati határidő 1901. december 31. A pályázat országos, de a díjat csak abszolút becsü műnek adják ki.

Az első előadás joga a Szigligeti-színházat illeti.

A szabad lyceum.

Az ülés utolsó tárgya a szabad lyceum felállításának kérdése volt. Indítványozó Kovács

S. János, kéri azonban a kérdést elhalasztani, mivel még nem volt alkalma azt bővebben tanulmányozni.

A kérdés tárgyalását elhalasztották.

Elnök bejelentette még, hogy a következő felolvasáson, körülbelül október hóban Endrődy Sándor bemutatja újabb művének részletét, mely egy egészséges költői eszmét tartalmaz lyrai versekben megírva.

Ha a nyár folyamán meghívást kapnak a nyári idő alatt, — mint az elnök bejelentette, — vidéki felolvasást tartanak.

Ezzel az ülés véget ért.

UJDONSAGOK.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

* Lónyay Stefánia grófné betegsége. Mint egy helga lapban olvassuk, Lónyay Stefánia grófné betegsége komolyabb jellegű és a beteget a napokban meg is kellett operálni. A kezelőorvosok véleménye szerint a grófné felgyógyulása hosszabb időt fog igénybe venni, minthogy a makacs betegség egész szervezetét meglámdadta.

* A fővámbivatal vizsgálata. Turóczy Adolf miniszteri tanácsos, országos fővámbivatal Budapestről tegnap Nagyváradon időzött s megvizsgálta a nagyváradai II. osztályú fővámbivatal kezelését és ügymenetét. A főigazgató mindent teljesen rendben talált.

* Biharvármegye közgyűlése Biharvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap folytatta és befejezte nyári közgyűlését. Beöthy László főispán elnökölt s a tisztviselőknél kívül alig egy-két tag volt jelen. Jóváhagyták a betervezett gyámpénztári és száznál több községi számadást néhány község telekkönyvi ügyét, vásárvám és helypénzügyet, különböző szabályrendeletet, több vadászterület bérbeadását, néhány község ingatlan vételét és eladását. A nagyváradai versenyegyletnek a löverseny céljaira 1000 koronát megszavaztak. A közgyűlés délelőtt ért véget.

* Államsegély egy tanonciskolának. A kereskedelmi miniszter a nagyszalontai iparos tanonciskola céljaira 300 korona államsegélyt engedélyezett s erről Biharvármegye alispánját értesítette.

* Borosjenői honvédek Nagyváradon. A nagyváradai 4-ik honvédezred legközelebb megkezdte az ezredgyakorlatait. Hogy a létszám teljes legyen ilyenkor rendszeresen kiegészíti magát a tartalékosok behívásával és az ezred összpontosításával. A Borosjenőben állomásozó zászlóalj tegnap érkezett haza Nagyváradra. Az egész ezred elbők ment s ütközet után délelőtt, a 37-ik ezred zenekara mellett bevonultak a kaszányába. Ma pihenő nap lesz.

* Temetés. Bihar-Püspöki község egyik legvagyonosabb és legtekintélyesebb polgárát, Jakab Imrét tegnap délután temették nagy részvét mellett. A község lakosai nagy számmal voltak jelen a magas kort ért ember végtisztességétélén.

* Féltdűjű bur tiszt Nagyváradon. Az orvosi tudomány egy ritka remekét láttuk tegnap a rendőrségen. Egy hollandiai származású bur katonatiszt: Henri Landenklos egy impresszárióval megjelent a rendőrségen, hogy orvosi vizsgálat után engedélyt nyerjen iszonyu sebülésének és a rajta végzett kitűnő operációnak mutogatására. A hollandus állítólag ezelőtt 19 hónappal egy bur lovas csapat parancsnoka

volt s több ütközetben részt vett. Egyik össze-
ütközésnél az angolok golyója találta, mire le-
fordult a lóról, oly szerencsétlenül, hogy a lova
rálépett a bal mellére s az oldalbordái beha-
toltak a baltüdőbe. Az iszonyuan sérültet Pre-
tóriában megoperálták; a baloldalbordáit és a
baltüdőt teljesen eltávolították. Az így támadt
nagy üreget belül gyógyították s a karról vit-
tek át a gyógyításhoz bőrt. Később Párisban
is gyógyították. A szegény ember, aki különben
jelenleg nyugdíjat huz a búroktól, holland, né-
met és francia nyelven beszél. Bal mellén 20
cm. hosszú s 8 cm. mély nagy üreg van a
kivett tüdő helyén, s az üregben fel lehet látni
a nyakcsigolyáig. Az üreg falán a bőr alatt
teljesen látszik a szív mozgása, működése. Lé-
legzése rendes, fájdalma nincs, csupán a nor-
málisnál hosszabb ideig alszik. Pár napig
látható lesz Nagyváradon ez a csodával hatá-
ros orvosi műtét, amely a nem szakemberek
részéről is érdemes a megtekintésre.

* **Megleccskéztetett tőzsdei ügynök.** Erde-
kes ügyben ítélkezett tegnap a budapesti tőzs-
debiróság. T. ügynök ugyanis felkereste egy
pestmegyei község református lelkészét és csá-
bitó ígérettel reá bírta, hogy általa a
tőzsdén játszsasson. Az ügynök előadta, hogy ő
a Rotschild csoport megbízottja és jó értesü-
lései alapján mindig azon helyzetben van, hogy
ügyfeleinek nyereséget biztosíthat. A ref. lelki-
pásztor, akinek havi 80 frtnyi jövedelme van,
engedett a csábnak és megbízatást adott az
ügynöknek magyar hitelrészvények vételére. A
magyar hitelrészvények ez idő óta visszamen-
tek és miután a ref. lelkész fedezetet nem
adott, az ügyletet lebonyolította és az 5200
forintnyi tőzsde-differenciáért beperelte a lel-
készt. Tegnap ítélkezett ez ügyben a tőzsde-
tanács, melynek elnöke Beck Nándor azt a
kérdést intézte a lelkészhez:

— Játszott-e már valaha a nagytiszteletű
ur a tőzsdén?

— Nem, — felelt ő.

— És miért játszott most?

— Annyira csábitott a nyereséggel, hogy
engedtem neki.

A tőzsdetanács visszavonult az ítéletre s
kimondta, hogy a tiszteletes nem köteles
az összeget kifizetni s az ügynököt egy
hónapra kizárta a tőzsdéről.

* **Az anyakönyvi hivatal vizsgálata.** *Ma-
darász* Elemér miniszteri oszt. tanácsos, anya-
könyvi főfelügyelő tegnap Nagyváradon időzött
s *Szunyogh* Lóránd anyakönyvi felügyelő kísé-
retében megvizsgálta a nagyváradon anyakönyvi
hivatalt. A vizsgálat során általánosságban ren-
den talált mindent. A helyiséget azonban szük-
nek találta s kifogásolta, hogy az anyakönyvek
részére nincsen tűzmentes szekrény. Végül az
anyakönyvben a *Kiss* László által bejegyzett
néhány adat birói kiigazítását rendelte el.

* **A bősörményi hasmetsző.** Hajdubősör-
ményben június tizenhetedikén reggel véres
eset történt a Rákos János házában. Az öreg
Rákos János, aki felett az idő már nagyon el-
járt, igen könnyen ragadtatta méregre magát.
Ezen a napon is szóváltása volt a feleségével,
sőt egy nagy éles kést is felkapott, hogy meg-
öli a hitestársát. Az asszony azonban idejében
elmenekült. Ezzel azonban még nem lett vége
a dolognak. Sőt ellenkezőleg. Rákos Jánost az,
hogy a felesége kiszabadult a körmei közül,
annyira dühbe hozta és elkeserítette, hogy a
kést a saját hasába döfte és teljesen felhasi-
totta. Hogy azonban halála gyorsabban bekö-
vetkezzék s kinokat ne érezzen soká, keresztül
vágta a torkát is. Az eset híre Bősörményben
nagy szenzációt keltett.

* **A resiczai sztrájk vége.** Tegnap reggel
6 órakor az összes munkásság az összes üze-
meknél az ellenőrzési bárcza és a törvényes
délutáni munkaszünet (1—2. 3 és 4 óra közt)
elismerésével megkezdte a munkát. A sztrájk
ezzel véget ért.

* **Gábel Jakab — képviselőjelölt.** *Gábel* Ja-
kab, a nagyváradon orth. izr. polgári iskola igaz-
gatója, Nagyváradnak ez a tipikus alakja, he-
lyi sikerein felbuzdulva, országos hírnévre vá-
gyakozik s — mint értesülünk — országgyű-
lési képviselő akar lenni. E célra már meg
is találta az alkalmas kerületet. Nem Gross-
Wardeinban, nem is a Lipótvárosban fog fel-
lépni, hanem a khazár-földön, a szerencsét-
len ruthének páttriájában *Bereg* megyében,
még pedig abban a kerületben, amelyet most
a khazároknak nagy fiskálisa, a Kossuth-párti
Barta Odön képvisel. Az új képviselőjelölt már
tanulmányozta is kerületét; bizonyára akkor,
mikor nemrég azt az emlékezetes drohobeczi
utazást megselekedte a magyar-lengyel barát-
ság ápolása érdekében. Hogy milyen program-
mal fog Gábel fellépni, még nem tudjuk. Igaz
ugyan, hogy ő egész a legújabb időkig a min-
denkori kormány rendithetetlen hívének val-
lotta magát, de úgy tudjuk, hogy a Széll-kor-
málynak nem minden cselekedete nyerte meg
az ő tetszését s ennek többször éles kifejezést
is adott. A khazár-földön különben nincs is
szüksége neki programra, elég program az
ő neve és személye. Vajjon a beregi választók
osztják-e ezt a véleményt? — az őszi választás
fogja megmutatni.

* **Merénylet a német trónörökös ellen.**
Bochumból táviratozzák, hogy mikor a német
trónörökös Madenből Bonnba utaztában a
bochumi pályaudvarba érkezett, egy vasuti hi-
vatalnok botjával ráütött annak a kocsinak az
ablakára, amelyben a trónörökös ült. A hiva-
talnokot letartóztatták és előbb az állomás
irodájába, azután pedig a rendőrségre vitték.
Ugy látszik részeg volt. A kihallgatásnál azt
mondta, hogy közelről akarta látni a trón-
örökösöt. A szalonkocsiban alig vették észre az
esetet és inkább tréfásan fogták föl.

* **Felebbezés a megye határozata ellen.**
Biharvármegye szerdai közgyűlésén a fizetések
felemelése tárgyában gróf *Tisza* István aján-
lására tudvalevőleg az állandó választmány
azon javaslatát fogadták el, hogy a miniszter
által a kezelő- és segédszemélyzet fizetésének
javítására engedélyezett összegből a már nem-
rég fizetésemelésben részesült tisztviselők is te-
temes összegű emelést kapnak, sőt az összeg
nagy részét ezek fizetésének emelésére fordít-
ják. Mint értesülünk, a közgyűlés ezen hatá-
rozatát azok a tisztviselők és alkalmazottak,
akik ez által sérelmet szenvedtek, megfélebbe-
zik a belügyminiszterhez.

* **Magyar név.** *Marosán* Péter nagyvá-
radi lakos vezetéknévét belügyminiszteri enge-
déllyel *Mihályházi-ra* változtatta.

* **Apácák és a katonák.** A világ leg-
gazdagabb teremtései az apácák, akik le-
mondtak a gyarló földi örömeikről és az emberi
szenvédeket választották birodalmuknak. Így
hát az ő birodalmuk épp oly határtalan, mint
maga az emberi nyomorúság. Ennek a birodal-
omnak lakói sohasem fogynak, mindig gyara-
podnak. Már három éve, hogy a hadügyi kor-
mány a király parancsára kísérletet tett a ka-
tonai kórházakban az apáca-ápolókkal. O fel-
ségét ismert nemes szíve készítette erre. Ugy
tartotta, hogy elég, ha az egészséges katonát
gyótri el a kemény, fárasztó fegyelem; a ka-
tona legalább beteg állapotában ismerje meg
a gyöngédséget, a szeretetet, amely száműzve
van a kaszárnyákból. A kísérlet épp úgy sike-
rült Bécsben, mint most egy hónap óta Buda-
pesten, ahol az angyalföldi XVI. számú hely-
őrségi kórházban vette át az ápolást a gráci
Szent Vince kolostor tíz apácája és míg a
betegek hálálkodva beszélnek gondozóik jósa-
gos gyöngédségéről, az orvosok az új ápolók

végtelen türelméről és ügyességéről nyilatkoz-
tak a legnagyobb elismeréssel. Ennek valószí-
nűleg meg lesz az a következménye, hogy a had-
ügyi kormány az ország többi helyőrségi kór-
házaiban is apácákat fog alkalmazni ápo-
lóknak.

* **Sikerült államvizsga.** *Mészáros* Aladár,
a kir. törvényszék egyik kiváló tehetségű és
általánosan kedvelt joggyakornoka, lapunknak
munkatársa, tegnap dicsérettel tette le a jog-
tudományi államvizsgálatot.

* **A »Magyar Szó« felszámolásában.** Ezelőtt
másfél évvel indult meg br. *Bánffy* Dezső leib-
zurnálja a budapesti »Magyar Szó«. Azóta
sok galibát csinált kirohanásaival s durva tá-
madásaival, míg eljutott oda, hogy beadja a
kulcsot. A kereskedelmi miniszter hivatalos
közölnye, a »Központi Értesítő« legújabb szá-
mában közli a cégbejegyzések között, hogy a
»Magyar Szó« kiadó részvénytársaság *felszá-
molásba* jutott s felszámolókul dr. *Pályi* Ede
és *Révész* J. jegyeztettek be. — Ugy látszik,
hogy a maszlagot nem volt hajlandó a józan
magyar közönség bevenni s a lap csak addig
él, amíg abból a bizonyos 200,000 frtból tart.
A felszámolás pedig azt jelenti, hogy már üres
a kassza.

* **Sima Ferencz a Rendőri Közlönyben.**
A nagy demagógot: *Sima* Ferenczet utólérté a
végzete. A szegény siteri települők ámitóját
országosan körözi a szegedi kir. törvényszék s
az elfogatását elrendelte, mivel tartózkodási
helyét nem tudják. A »Rendőri Közlöny« június
19-iki száma a következő körözüvényt közli:

4836. A magánokirathamítás büntette
miatt vádolt *Sima* Ferencz, szentesi illetőségű,
ismeretlen tartózkodásu egyén elfogatása végett
a nyomozólevél kibocsátása elrendeltetvén, meg-
kerestetnek az ország összes bíróságai és ható-
ságai, neveztet az alábbi személyleírás alap-
ján saját hatáskörük területén nyomoztatni és
feltalálása esetén a legközelebbi kir. ügyész-
séghez kísértetni sziveskedjenek. Személyleírás:
nagykőrösi szül. szentesi illetőségű. 47 éves, ev.
ref. nős, lapszerkesztő, termete nyulánk, testal-
kata derék, arca hosszas, arczzsine vörös, haja
fekete, homloka magas, szeme kék, szemöldöke
fekete, orra és szája rendes, fogai épek, ba-
jusza és szakála fekete, álla rendes, nyelvisme-
rete magyar, német. 8113/1901. Szeged, 1901.
jun. 13. Kir. tszék.

Ezzel az ékes diplomával kapcsolatosan meg-
említjük, hogy értesülésünk szerint a szegény siteri
telepesek nagy része már visszament régi lak-
helyére Szentes vidékére s a többiek is készül-
nek ott hagyni szerencsétlenségük tanyáját.
Roheim birtokos most már szeretné a szeren-
csétlen embereket kibékíteni, de természetesen
ha nékie busás haszna lenne ebből.

TANUGY.

**Az orosházi r. k. plebániához tar-
tozó r. k. népiskolák értesítője** az
1900—1901. tanévről. Közli *Bázár* Gyula ple-
bános, igazgató. Ez az értesítő nem csak az-
zal tűnik ki a többiek közül, hogy egy plebá-
niához tartozó összes kath. iskoláknak adja
hü képét; e mellett közli még a többi, nem-
katholikus intézetekbe járó növendékek hittan
őstályzatát is, úgy hogy az orosházi kath. fia-
talság vallástani haladásáról a legteljesebb ké-
pet lehet kapni. Egyebekben is az értesítő
minden irányban a legrészletesebb kimutatáso-
kat és felvilágosításokat adja. Élén *Tóth* Fe-
rencz kántortanító érdekes sorokban állítja
össze, miért hazudik a gyermek? Aztán jön a
tananyag kimutatása, érdemsorozat tizenkét

iskola növendékeiről, statisztikai kimutatások s végül az iskolaadót fizető egyházi r. k. polgárok névsora.

A főgymnáziumi tornaverseny a következő eredménnyel végződött:

I. **Első a buzogány gyakorlat volt** Strébely Gyula vezetése alatt; kivált a tömegből Szommer János VI. o. t.

II. **A nyújtón kiváltak:** Sável Gusztáv, Fekete János, Kuli József, Kirvay János, Bakator József.

III. **Hosszu ugrásban** elsőek voltak: Strébely Gyula, Hendel, 4 méter.

Hosszu rudugrásban: Csányi István, 5:50 méter.

IV. **A korlátot** különösen szép gyakorlatokat csináltak: Bánk, Kuli József, Henry István, Zimányi József, Csányi István.

V. **A kézen járók** közül különösen Kiss László tűnt ki bohókás figuráival.

A szaladásban: Strébely Gyula volt a győztes, ki 60 méter hosszú pályát 2 másodperc alatt futott keresztül.

Dicséretet érdemel különösen a Szent József-intézet, mert növendékei mind a rendtartás, mind az ügyesség dolgában kiváltak.

A siker, mely a tanuló ifjak egész évi munkálkodását koronázta, nagyrészt **Rátkay József** tornatanár érdeme.

MULATSÁG.

Felülfizetések a katolikus kör jünálisán. A katolikus kör szombati jünálisán a következő felülfizetések történtek:

Vinkler József 40 korona, Palotay László 40 korona, Andrassy János, Felser Antal, Grócz Béla 20—20 korona, Bognár István, Steinberger Ferencz, Schlauch Nándor 10—10 korona, dr. Vucskics Gyula 5 korona, Géczy Lajos 4 korona, Gerlach Mihályné (Margitta), N. N., Böhm György (Rontó) 2—2 korona, összesen: 185 korona.

A nemesszívű adakozóknak ez uton is hála köszönetét fejezi ki a rendezőség.

Igazságszolgáltatás.

Takács Zoltán bandája. A mint Lenk elnök megnyitotta a tegnapi tárgyalást, elsőnek Stur Fülöpöt, a szelevényi gazdag földmivest hallgatják ki. Elmondja, hogy 14 gyermeke és 380 hold földje van egy tagban. A vádra nézve kijelenti, hogy ártatlannak érzi magát. Semmi része nem volt a bankóhamisításban, Oraveczért több váltót zsíralt s ezért fordult meg gyakran Oravecz házában. Fogalma sincs róla, hogy miképp került gyanuba. Takács szintén azt vallja, hogy Stur Fülöpöt nem látta soha. Az elnök további faggatására Takács elkeseredetten kiáltja:

— Hát jólvan, láttam, segített bankót hamisítani.

Az elnök: Ne csináljon itt scénákat, viselje magát tisztességesen.

Takács (csaknem siró hangon). Nagyságos elnök ur, csak nem követhetem el azt az istentelen bünt is, hogy ártatlan emberekre rávalljak.

Ezután Szilágyi Péter és Csaplár Sándor vádlottak jöttek sorra.

ZENE ES MUVESZET.

Zenelap. Sagh József kitűnően szerkesztett zenefolyóiratának jun. 15-iki száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Országos dalár-ünnepély Kassán, Rösler István-

tól. Kubacs a regös-énekekről. Dalegyesületi ügyek. Hangversenyek. Ujdonságok. Kritikai szemle. Külföldi hírek. Német melléklet. Hirdetések. A folyóirat első lapján Frank Ferencznek, az osztrák magyar zenész-szövetség elnökének arcképét hozza.

SZINHAZ.

Szilágyi Dezső előadása. A következő sorok közlésére kértünk fel:

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy előadásaim sorozatát a jövő hét szerdacsütörtökre halasztottam az iparos ifjak előadása végett.

Kiváló tisztelettel

Szilágyi Dezső.

REGÉNY-CSARNOK.

A SANDASZEMÜ.

Irta: Lucien Biart.

Francozából: K—6.

— S te egy reálért kárhozatra vetetted volna magadat! Nagy kedvem volna átengedni téged ennek a derék embernek, hogy vagy két hétre vasat rakjon a lábadra. Te meg fizess! tette hozzá Alvarez a feltápáskodó meszticchez fordulva.

A mexikói megvető mozdulattal dobta földre a pénzarabot, melyet rajta követeltek. Tlaoli azonnal felvette, s megpróbálta fogáival kettéharapni, hogy meglássa, nem hamis-e a pénz, azután meglepedve dugta azt a fülébe.

— Visszafizetem még ezt neked, mormogta a meszticz, miközben elsántikált; öregapád, az ördög magához hasonlónak teremtett, könnyű lesz rád ismernem.

Az indián nem hallotta a fenyegetést, megkapta a reált, egyébbel ő nem törődött.

— Menj, nyergeld fel dou Estevan lovát, szólott neki Alvarez, máskor pedig ne veszedjél!

A tömeg, mely így meg lőn fosztva a remélt véres látványtól, lassanként szétoszlott.

— Milyen erős volt az az indián! szólott egy asszony, soha sem hittem volna, hogy valaki olyan könnyen el tudjon banni egy férfivel.

— És micsoda termete volt! tette hozzá egy másik; azt hiszem nagyobb volt mint az a szép szent Kristóf szobor, melyet a pápa küldött nekünk Rómából.

— Na de a termete és ereje dacára is a hasába szurtam volna a késemet, ha annak az ostoba fickónak a helyén lettem volna, a ki majdnem hideg fürdőt kapott, henczeget egy fiatal munkás.

A körülállók gunyosan néztek a dicsekvőre, azután tovább mentek. A lovak, ki igen ügyesen ülte meg paripáját, a házak alatt léptetett tova, minden perczen kalapjához emelve kezét, hogy valamelyik indián, meszticz vagy creol köszönését fogadja.*

— Ki ez a kancsalszemű ember, ki az egész várost ismerni látszik? kérdé egy sárgakesztűs fiatal ember társától, kivel karonfogva ment.

— Sebastien Alvarez, don Estevan Gutierrez udvarnagya.

— Mily visszatetsző arcz!

— De nagyon jó ember, s ha barátja leányával, a szép Micaelával látnád, nem találnád visszatetszőnek.

Ezalatt Sebastien Alvarez eljutott a főutcára. Itt elővette zsebéből hatalmas zseboráját, megnézte s kis ideig habozni látszott, hogy mit tegyen. Csakhamar azonban a Szent József templom felé fordult, leszállt lováról, átadta azt egy indiánnak, lecsatolta sarkantyuit s bement a csendes, üres templomba. Letérdelt a kőpadozatra egy vérző Krisztus-szobor felé for-

* A meszticz indián és európai, a creol európai és szerezsen házasságából származó félvér.

dulva s mintegy negyedóráig lehunyt szemekkel, mozdulatlanul maradt ott. Egy francziskánus koldulóbarát, ki mellette elhaladt, felzavarta elmékedéséből.

— Fivérem, szólott Alvarez, kívánsága beteljesüléséért miséket szeretnék mondani, melyik kápolnában fogjátok elmondani, a saját felelősségekre?

— Szent Ferenczében; ő a mi pártfogónk, felelt a barát perselyét Alvarez felé nyujtva.

Alvarez egy arany unciát dobott a nagy lelküségű melepert fráter elé, azután keresztet vetve távozott.

Egy ugrással nyeregbe pattant s tovább haladt az utcán fel sem tekintve a csillogó ablakokra, melyek mögött csinos asszonyok és leányok himeztek vagy cigarettát sodortak. Megállt egy tömör kapusikátor előtt s éppen leakart szállni lováról, mikor az egyik csapóajtó megnyilt s kijött Tlaoli kantárszáron vezetve egy remek almásszürke vékonylábú hosszú sörényű paripát. A pompásan felszerszámozott állat hátán karszék alakú mexikói nyereg volt, mely leginkább a török nyereghez hasonlított.

Ugyanakkor egy magas termetű lovak az Alvarezéhez hasonló, de kevésbé díszes ruhában jött ki lábujjhegyen lépdelve, mert hosszú sarkantyui nem engedték meg, hogy talpán álljon. Kalapját levéve köszönt egy kis barna köpenyeges aggastyánnak, ki őt a küszöbökig kiki-sérte. A lovak ötven éves lehetett, sűrű göndör szürkűlő hajjal és napbarnított arccal.

Rendkívül szabályos vonásai ama szép keleti típusokra emlékeztettek határozott, de kellemes a czczal éldelgő, nőies szemekkel. Könyved járása, kellemes modora, csapongó jókedve mintaképévé tették őt a régi mexikói földbirtokosoknak, kik birtokukon élve minden testgyakorlásban ügyesek s megtartották őseik természetes udvariasságát.

— Viszontlátásra Gutierrez ur, szólott a köpenyeges ember felé nyujtva kezét köpenyéránczai közül, akkora óvatossággal, mintha a hőmérő legalább is tíz fokot mutatta a fagy-pout alatt. Viszontlátásra Alvarez.

A nehéz kapu sarkain fordulva becsukódott.

(Folyt köv.)

SZERKESZTOI POSTA.

Deér. Azt a harmadik tárczát nem kaptuk meg, tehát pótlását kérjük. A sajtóhibákért eleget bosszankodtunk mi is, de vigasztalódjék, kedvesebb sajtóhiba volt az, mikor Pálmay Ilkát Pálmay Meluzinának szedte az értelmes szedőgyerek. Üdvözet!

R. J. (Berettyó Ujfalu.) A párt jegyzőkönyvét mi is olvastuk, de csak másodkézből. Már pedig ha nem tartották érdemesnek azt hozzánk beküldeni, mi sem tartottuk érdemesnek leküldölni.

TAVIRATOK.

Kihallgatás a királynál.

Bécs, június 20. A király ma délelőtt általános kihallgatáson többek között Windischgrätz Alfréd herceget és az osztrák iparos testületek küldöttségét fogadta. Az iparos küldöttség tagjai voltak: Suess Frigyes, az iparos kör elnöke, Mauthner Miksa, a bécsi kereskedelmi- és iparkamara elnöke, Kink lovak, az iparosok központi szövetségének elnöke, Pastrée Gyula, az osztrák iparosok szövetségének elnöke, Proskowetz Manó, a folyó- és csatornahajózási központi egyesület elnöke, Geratl Gusztáv, a mérnök és építész-egyesület elnöke és Harpke Antal, az alsó-ausztriai ipar-egyesület elnöke.

Fejérváry Karlsbadban.

Budapest, június 20. (Saj. tud. táv.) Báró Fejérváry Géza miniszter hosszabb üdülés végett Karlsbadba utazott.

Kréta főbiztossága.

Páris, jun. 20. A Havas-ügynökség jelentí Athénből: Altalános az a nézet, hogy György herceg a hatalmasságok legutóbbi jegyzéke után újabb három évre elvállalja Kréta főbiztosságát. (M. T. I.)

Pejacsevics gróf balesete.

Bécs, június 20. (Saj. tud. táv.) Pejacsevics Julián gróf kamarás ma délelőtt a mödlingi patak mellett sétakocsizás közben egy automobillal összeütközött s a patakba fordult. A gróf súlyos sérüléseket szenvedett.

Megczáfolt zendülés.

Konstantinápoly, június 20. Minthogy külföldi lapokban még egyre híresztelik, hogy a Jildiz-palota albán testőrsége fellázadt, az Agence de Constantinople újra konstatálja, hogy az egész zendülésből egy szó sem igaz. Épp oly alaptalan a lapoknak az a híresztelése is, hogy Konstantinápolyból eltűnt 28 fiatal ember, hogy Pertakban (musi vilajet) mézszárlások voltak, hogy Erzerumban és Musban tömeges letartóztatások fordultak elő és hogy a gazdag örmények kivándorolnak. (M. T. I.)

Kubikot elítélték.

Budapest, június 20. (Saj. tud. táv.) A tanúk kihallgatása után a Blasz ügyében Kubikot öt évi fegyházra ítélték.

A buza ára emelkedik.

Budapest, június 20. (Saj. tud. táv.) A tőzsdén az irányzat ma lanyhán indult. *Buzára* 8-50-ért (50 kilónkint) alig volt vevő. Ezt a tegnap közzé tett osztrák kimutatásnak tulajdonították, mely a tőzsde felfogása szerint elég kedvező. Délelőtt magán sürgönyök érkeztek, melyek hírül adták, hogy a Bácskában és a Bánátn az elmúlt éjszaka is ködök voltak. Később újabb sürgönyök jelen-

tették, hogy ugyanott a *fekete rozsda* is fellépett, *ami évtizedek óta nem történt meg. Zemplénben pedig nagy havazásról jött jelentés.* Ezekre a hírekre nagy izgalom keletkezett a börzén, a buza ára 50 kilónkint *11 fillérrel felszökött.* Az irányzat délben rendkívül szilárd volt, annál inkább, mert a tegnapielőtti bánáti és bácskai köröket a hivatalos sürgönyök is megerősítették.

Intendatura Debreczenben.

Debreczen, június 20. A színügyi bizottság szavazattöbbséggel elhatározta, hogy intendaturát állít fel. A határozatot a júliusi közgyűlés fogja tárgyalni. A színházbérleti szerződést módosították és a bérletre a pályázatot szintén júliusban írják ki.

Ujabb angol csapatok Transzválba.

London, június 20. A kormány elhatározta, hogy újabb csapatokat küld Afrikába. Már a jövő héten indul el az első 5000 ember. Camberlain miniszter értesítette a gyarmatokat, hogy Dél-Afrika részére újabb kontingensekre van szükség. Ausztrália legközelebb egy lovasezredet küld a harcztérre. (M. T. I.)

Elítélt rablóvezér.

Debreczen, június 20. A törvényszék három napi tárgyalás után az esküdtek marasztaló verdiktje alapján Sóvágó János hirhedt rablóvezért a pallagpusztán elkövetett rablás kísérleteért ötödfél-estendői fegyházra ítélte. Sóvágó már kétszer kötél általi halálra volt ítéelve, de a halálos ítéleteket a kuria mindkét-szer megsemmisítette. (M. T. I.)

Kinai dolgok.

London, június 20. Anglia értesítette a nagyhatalmakat, hogy nem egyezik abba, hogy Kinában a beviteli vámok az opiumra és mézre felemltessenek. A Daily Mail jelenti, hogy a kártérítés végre megoldást nyert. A kártérítési összeg 40 millió tael, mint azt Amerika javasolt, a kamat 4 százalék, a mihez Japán is hozzájárult.

KOZGAZDASAG.**Reich Jenő és Társa****Tőzsde jelentése.**

— A »Tiszántul« eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, június 20.

Buza októberre	— — — — —	8.22
Buza áprilisra	— — — — —	7.87
Tengeri	— — — — —	5.43
Rozs okt.	— — — — —	6.90
Zab ápr.	— — — — —	6.18
Káposzta, repces, aug.	— — — — —	—

Értéktőzsde

Budapest, június 20.

Osztrák hitel	— — — — —	684 —
Magyar hitel	— — — — —	687.50
Allamvasut	— — — — —	669.50
Rimamurányi	— — — — —	490.—
Magyar jelzálog	— — — — —	441.—
Salgótarjáni	— — — — —	—
Wagon-kölcsön	— — — — —	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. június 20-án.

Magyar aranyjárdék 4%	— — — — —	118.20
Magyar koronajárdék	— — — — —	92.70
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	— — — — —	120.75
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 3 1/2%	— — — — —	100.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	— — — — —	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — — — —	92.—
Italmérési jog megváltási kötvény	— — — — —	99.80
Horváth-szlavónföldterhermentesítési kötvény	— — — — —	93.50
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	— — — — —	173.50
Tiszszabályozás szezedi sorsjegyek kölcsön	— — — — —	154.50
Osztrák járdék papírban	— — — — —	98.25
Osztrák járdék ezüstben	— — — — —	98.—
Osztrák járdék aranyban	— — — — —	117.60
Osztrák korona járdék	— — — — —	95.50
Osztrák államsorsjegyek	— — — — —	140.—
Osztrák magyar bank részvény	— — — — —	16.70
Magyar hitelbankrészvény	— — — — —	668.—
Osztrák hitelintézet részvény	— — — — —	654.—
Párisi vista	— — — — —	95.12
20 frankos arany (Napoleon'd'or)	— — — — —	19.05
Németbirodalmi márka	— — — — —	117.47
London vista	— — — — —	239.85
20 márkás arany	— — — — —	23.51

Forgalmi kimutatás 1901. évi június hó 18-ról. Tiszta buza körülbelül 600 hltr, kétszeres buza 130 hltr, rozs 220 hltr, árpa 70 hkl, zab 150 hltr, tengeri 500 hltr, burgonya 160 hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 120 drb, félhizott 144, sovány 185, süldő 380, malac: 400, hizott marha 12, jármás ökör 300, fejős tehén 250, borju 270, bivaly 9, juh és kecske 130, ló 191.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUCSKICS GYULA.

Huzás visszavonhatatlanul
már kedden.

Főnyeremény
30.000 korona
értékű

Concordia sorsjegyek
à 1 korona.

ajánlja:
KISS DÁVID főelárusító
Nagyváradon.

VASUTI MENETREN D.

Érvényes 1901. évi május 1-től.

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.			Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.			Vésztő—Kötegyán—Hollód.			Hollód—Kötegyán—Vésztő.		
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	5 50	2 14	Gyoma ind.	3 40	2 30	Vésztő ind.	4 45	5 27	Hollód ind.	4 35	12 05
Osi >	6 09	2 29	Ozed >	4 07	2 54	Okány >	5 07	5 49	Mocsár-Gyanta >	4 46	12 17
Uj-Palota >	6 24	2 42	Déva-Ványa >	4 37	3 26	Gyanta >	5 23	6 07	Rippa >	5 02	12 39
Gyires >	6 41	3 01	Kéthalom >	4 54	3 43	Sarkad-Keresztur >	5 36	6 18	Tenke >	5 24	1 17
Körösszeg >	7 02	3 11	Körös-Ladány >	5 13	4 06	Méhkerék >	5 52	6 36	Fekete-Tót >	5 44	1 39
Szakál >	7 39	3 31	Szeghalom >	5 40	4 38	Kötegyán >	6 16	6 57	Fekete-Bátor >	6 06	2 07
Szakál >	7 55	3 47	Vésztő >	6 12	5 22	Pósa >	6 29	7 12	Erdő-Gyarak >	6 16	2 18
Nagy-Tóti >	8 25	3 59	Kót >	6 38	5 52	Ilye >	6 48	7 24	Csegöd >	6 25	2 28
Komád >	8 42	4 16	Iráz >	6 52	6 07	Csegöd >	7 02	7 39	Ilye >	6 34	2 38
Iráz >	9 19	4 39	Komádi >	7 10	6 38	Erdő-Gyarak >	7 12	7 49	Pósa >	6 57	2 48
Kót >	9 44	5 10	Nagy-Tóti >	7 22	6 50	Árpád >	7 21	7 59	Kötegyán >	7 19	3 22
Vésztő >	10 34	5 55	Szakál >	7 48	7 23	Fekete-Bátor >	7 39	8 20	Kötegyán >	8 06	3 42
Szeghalom >	11 11	6 12	Körösszeg >	8 11	7 47	Fekete-Tót >	7 52	8 35	Méhkerék >	8 15	3 52
Körös-Ladány >	11 18	6 30	Gyires >	8 33	8 12	Sarkad-Keresztur >	8 15	9 03	Sarkad-Keresztur >	8 33	4 12
Kéthalom >	12 08	6 55	Uj-Palota >	8 47	8 27	Gyanta >	8 39	9 32	Gyanta >	8 43	4 23
Déva-Ványa >	12 21	7 15	Ósi >	9 03	8 46	Rippa >	8 51	9 45	Okány >	9 02	4 44
Ozed >	12 21	7 15	Nagyvárad >	9 20	9 05	Mocsár-Gyanta >	9 01	9 57	Vésztő >	9 20	5 04
Gyoma >	12 45	7 39				Hollód >					

Székelyhid—Margita—Sz.-Somlyó.			Sz.-Somlyó—Margita—Székelyhid.		
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.
Székelyhid ind.	9 36	6 40	Székelyhid ind.	3 18	2 05
A.-Keresztur >	10 20	7 22	Sz.-Nagyfalu >	3 43	2 30
V.-Ábrány >	10 34	7 35	Ipp >	4 1	2 47
Monos-Petri >	10 45	7 45	Széplak >	4 35	3 27
Margita >	11 05	8 04	Bályok >	4 47	3 40
Felső-Ábrány >	11 19	8 17	Szoldobágy >	5 01	3 55
Szoldobágy >	11 41	8 37	Felső-Ábrány >	5 19	4 15
Bályok >	11 55	8 56	Margita >	5 38	4 37
Széplak >	12 18	9 12	Monos-Petri >	5 48	4 48
Ipp >	12 48	9 40	V.-Ábrány >	5 58	4 59
Sz.-Nagyfalu >	1 10	9 59	A.-Keresztur >	6 11	5 13
Szilágy-Somlyó >	1 34	10 22	Székelyhid >	6 50	5 54

Szeghalom—Füzes-Gyarmat.			Füzes-Gyarmat—Szeghalom.		
	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Szeghalom ind.	10 20	5 50	P.-Ladány ind.	6 50	04
Füzes-Gyarmat >	10 45	6 17	Szerep >	7 40	2 48
B.-N.-Bajom >	11 43	7 15	B.-Udvari >	7 54	3 01
B.-Udvari >	11 58	7 30	B.-N.-Bajom >	8 17	3 23
Szerep >	12 09	7 41	Füzes-Gyarmat >	9 09	4 07
P.-Ladány >	1	8 32	Szeghalom >	9 30	4 28

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve.
 A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelzi.
 A †-tel jelzetek feltételes megálló helyek.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.						Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.					
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.
Budapest ind.	6 50	8 30	2 13	5 45	9 15	Kolozsvár ind.	5 23	7 12	6 13	11 01	
Rákos >	7 02	8 51	2 13	6 06	9 28	Jegenye >	7 59	† 1 14	7 16		
Ujszász >	8 28	10 59	3 36	8 40	10 56	B.-Hunyad >	6 40	8 37	1 44	7 54	12 20
Szolnok >	9 07	11 31	3 59	9 27	11 19	Csucsá >	3 25	7 09	9 19	2 15	8 37
Szajol >	9 21	11 50	4 12	9 46	11 33	Rév >	5 26	7 47	10 08	3 01	9 32
P.-Ladány >	10 43	2 5	5 28	11 53	12 55	Élesd >	5 54	† 7 59	10 25	† 3 15	9 49
Báránd >	2 12	12 07		5 11	Mező-Telegd >	6 21	8 11	10 42	3 28	10 07	2 01
Sáp >	2 27	† 5 48	12 24	5 32	F.-Vásárhely >	6 49		11 01		10 27	
B.-Ujfalu >	11 18	2 47	6 03	12 46	1 33	Váradi-Velence >	7 02	8 32	11 10		10 37
M.-Feterd >		3		1	6 15	Nagyvárad >	7 11	8 38	11 17	3 57	10 44
M.-Keresztur >		3 12		1 14	6 31	Nagyvárad ind.	2 22	8 43	11 36	4 10	11 04
Bors >		3 25		1 28	6 50	Püspöki >	2 36	8 52	11 47		11 14
Füspöki >	11 48	3 32		1 36	7 02	Bors >	2 47		11 54		11 22
Nagyvárad >	11 56	3 42	6 39	1 48	2 11	Mező-keresztur >	3 12		12 05		11 37
Nagyvárad ind.	12 16	3 58	6 46	2 06	2 18	Mező-Peterd >	3 30		12 17		11 50
V.-Velence >		4 05		2 30	2 25	B.-Ujfalu >	4 07	9 23	12 29	4 50	12 05
F.-Vásárhely >		4 16		2 41	12 45	Sáp >	4 39	† 9 38	12 47		12 25
M.-Telegd >	12 48	4 38	7 15	3 03	2 50	Báránd >	5 01		1 01		12 41
Élesd >	† 1 02	4 56	† 7 28	3 21	† 3 04	P.-Ladány >	5 17	10 06	1 34	5 40	1 19
Rév >	1 26	5 20	7 50	3 45	3 26	Szajol >		11 21	3 08	6 59	3 04
Csucsá >	2 16	6 31	8 37	4 52	4 16	Szolnok >		11 44	3 35	7 32	3 37
B.-Hunyad >	2 49	7 16	9 08	5 32	4 52	Ujszász >		12 03	3 58	7 50	4 05
Jegenye >	3 15	7 49	† 9 33	† 6 01		Rákos >		1 37	6 03	9 28	6 52
Kolozsvár >	3 50	8 33	10 08	6 59	5 55	Budapest >		1 50	6 29	9 40	7 10

Püspök-Ladány—Debrecen—Érmihályfalva.					
	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	V. v.
P.-Ladány ind.	4	124	535	10 53	2 29
Debrecen >	5 10	256	646	11 44	3 56
Érmihályfalva >	6 36	357	729	1	4 58

Érmihályfalva—Debrecen—Püspök-Ladány.					
	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Érmihályfalva ind.	6 17	11 17	3 14	5 27	9 14
Debrecen >	7 32	12 36	4 16	8 10	10 27
P.-Ladány >	1 28	1 45	5 03	9 43	11 28

Debrecen—Nagy-Léta—Vértés.			Vértés—Debrecen—Nagy-Léta.		
	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.
Debrecen i.	9 35	4 31	Nagy-Léta ind.	5 25	1 05
Sáránd >	10 18	5 16	Vértés ind.		
H.-Bagos >	10 28	5 26	M.-Pályi >	5 47	1 30
H.-Pályi >	10 45	5 48	H.-Pályi >	6 03	1 48
M.-Pályi >	10 57	5 59	H.-Bagos >	6 18	2 05
N.-Léta-Vértés >	11 16	6 18	Sáránd >	6 40	2 29
Sáránd >	11 16	6 18	Debrecen >	7 18	3 13

Nagyvárad—Szeged.			Szeged—Nagyvárad.		
	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 50	Szeged ind.	3 40	10 25
Ósi >	10 30	4 41	H.-M.-Vásárhely >	4 38	11 05
Less >	10 48	5 01	Oroszáza >	5 41	11 54
Gyapju >	10 56	5 10	Csaba >	7 00	2 33
Cséffa >	11 03	5 19	Gyula >	7 27	3 05
Szalonta >	11 26	5 44	Sarkad >	7 47	3 27
Kötegyán >	11 46	6 05	Kötegyán >	7 57	3 39
Sarkad >	11 57	6 17	Szalonta >	8 23	4 10
Gyula >	12 21	6 44	Cséffa >	8 42	4 34
Csaba >	2 06	7 41	Gyapju >		4 42
Oroszáza >	3 12	9 10	Less >	9 04	5 00
H.-M.-Vásárhely >	3 53	10 02	Ósi >	9 21	5 19
Szeged >	4 28	10 55	Nagyvárad >	9 32	5 30

Nagyvárad—Arad.			Arad—Nagyvárad.		
	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 30	Arad ind.	5 10	11 20
Ósi >	10 30	4 41	Kötegyháza >	6 14	12 31
Less >	10 48	5 01	Csaba >	6 40	12 57
Gyapju >	10 56	5 10	Csaba ind.	7	2 33
Cséffa >	11 03	5 19	Gyula >	27	3 05
Szalonta >	11 26	5 44	Sarkad >	7 40	3 27
Kötegyán >	11 46	6 05	Kötegy >	7 50	3 39
Sarkad >	11 57	6 17	Szalon >	8 22	4 10
Gyula >	12 21	6 44	Cséffa >	8 4	4 34
Csaba >	2 06	7 41	Gyapju >		4 42
Oroszáza >	3 12	9 10	Less >	9 04	5
H.-M.-Vásárhely >	3 53	10 02	Ósi >	9 21	5 19
Szeged >	4 28	10 55	Nagyvárad >	9 32	5 30

Nagyvárad—Belényes—Vaskó.			Vaskó—Belényes—Nagyvárad.		
	Tv.sz.sz.	Sz. v.		Sz. v.	Tv.sz.sz.
Nagyvárad ind.	5 55	2 40	Vaskó ind.	4	2 55
V.-Velence >	5 47	2 51	Lunka-Rézbánya >	4 12	3 08
Félix-Fürdő >	6 11	3 13	Szudrics >	4 39	3 37
Kardó >	6 26	3 27	Belényes >	5 07	4 16
Nyárló >	7 07	4 07	Sonkolyos >	5 28	† 4 39
Magyar-Gyepes >	7 19	4 18	Belényes-Ujlak >	† 5 40	† 4 51
Tasádfő >	7 34	4 32	Borz >	† 5 49	† 5 01
Drág-Cséke >	7 55	4 46	Sólyom >	6 05	5 22
Magyar-Cséke >	8 12	† 5 01	Gyanta >	6 26	† 5 43
Dusced >	† 8 25	† 5 13	Hollód >	6 40	6
Szombatság-Rogoz >	9 02	5 47	Szombatság-Rogoz >	7 01	6 29
Hollód >	9 15	5 59	Dusced >	† 7 25	† 6 55
Gyanta >	9 29	6 12	Magyar-Cséke >	† 7 37	† 7 08
Sólyom >	9 55	6 36	Drág-Cséke >	7 56	7 33
Borz >	† 10 10	† 6 50	Tasádfő >	8 10	† 7 47
Belényes-Ujlak >	† 10 22	7 01	Magyar-Gyepes >	8 24	8 02
Sonkolyos >	† 10 35	† 7 13	Nyárló >	8 34	8 13
Belényes >	† 11 21	7 47			